

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkestinget
Møtedato: 12.03.2019
Utvalgssak: 3/19

Resultat:

Arkivsak: 19/2736-2
Tittel: Uttalelser

Behandling:

Fylkesordfører viste til rammene rundt uttalelser ved å vise til reglement for fylkestinget § 19d.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fra SV, AP, MDG og R:

Ja til selvbestemt abort

Den nye regjeringen vil fjerne retten til selvbestemt fosterreduksjon før uke 12, og tvinge kvinner som har behov for fosterreduksjon til å møte i nemnd. Saken er nå sendt på utredning og må til behandling i Stortinget dersom loven skal endres.

Fylkestinget i Troms mener dette er et historisk angrep på kvinners rett til selvbestemmelse.

Abortloven fylte i fjor 40 år og har sterk tilslutning i befolkninga. Det å gå gravid innebærer en stor risiko for kvinnen, jo flere fostre kvinnen bærer på jo større helsemessig risiko løper hun. Det er kvinnen som løper den medisinske risikoen ved et svangerskap, da bør det også være kvinnen selv som tar avgjørelsen om å fjerne ett eller flere fostre.

Fylkestinget i Troms ønsker ikke en innskrenking av kvinners rett til selvbestemt abort, og ber Stortinget si nei til denne lovendringa.

Debatten startet kl. 12.43 og gikk til kl. 12.59.

Votering behandling (35 representanter til stede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (35 representanter tilstede):
Uttalelsen vedtatt med 29 stemmer for og 6 stemmer mot uttalelsen.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fra AP, V, SP, KRF, SV, R, MDG og H

Aktiv skredkontroll og skredsikring - nasjonal pilot i Troms

Realitetene knyttet til skredsikringsbehovet i Troms tvinger oss til å søke nye måter å løse dagens skredproblematikk på. Den utryggheten innbyggerne i Troms og eksempelvis på Arnøya lever med gjennom vinterhalvåret er kritisk, overhengende og uholdbar.

Sikringsbehovene og kostnadene som er knyttet til sikring av vegstrekninger som Singla er av et format som med dagens overføringer til skred ikke lar seg løse innenfor et forsvarlig tidsrom og med tradisjonelle sikringstiltak.

Standarden for skredsikring i Norge har handlet om forebyggende og skjermende tiltak mot skred som bygging av tunell, overbygg og skredvoller. Tiden er inne for å se på mer aktive løsninger for å skape forutsigbarhet til leve med og begrense skredfare.

Den teknologiske utviklingen som har vært innenfor aktiv skredkontroll er formidabel. Denne muliggjør nå nye løsninger for å håndtere skred og skape forutsigbarhet for innbyggere i utsatte områder. Aktiv skredkontroll muliggjør håndtering, overvåking og nedsprenning av skred på en kontrollert måte. Erfaringene med denne type sikring fra Sveits og Canada er vært gode, og i Sveits baserer man seg i hovedsak på aktiv skredkontroll i spesielt utsatte områder. Den lokale kompetansen og rollen i håndtering av skred er i disse områdene helt avgjørende.

Troms Fylkeskommune ønsker at det satses på løsninger med aktiv skredkontroll eksempelvis på Arnøya for å sikre forutsigbarhet og håndtering av skredutfordringene. Det må i tillegg satses på å bygge opp en lokal kompetanse og ekspertise knyttet til overvåking og håndtering av skredutfordringene der de er.

Troms Fylkesting ber om at det startes et nasjonalt prosjekt med tilhørende finansiering for å utforske og utprøve ulike metoder for aktiv skredkontroll som innebærer lokal kompetanse og ekspertise, og løsning for drift. Fylkestinget anbefaler Arnøya som nasjonal pilot for prosjektet.

Debatten startet kl. 13.05 og gikk til kl. 13.15.

Votering behandling (34 representanter tilstede):

Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (34 representanter tilstede):

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fra AP, SP, V, KRF, SV, R, MDG, H og FRP:

Manglende framdrift på E8 gjennom Ramfjorden

Trasévalget for ny innfartsvei til Tromsø gjennom Ramfjorden ligger til avgjørelse i departementet.

Det haster at departementets svar blir kjentgjort slik at man kan jobbe videre med finansiering av veien og komme i gang med bygging.

Troms fylkesting anmoder departementet med samferdselsministeren i spissen om avklaring omgående.

Debatten startet kl. 13.17. og gikk til kl. 13.20.

Votering behandling (33 representanter tilstede):

Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (33 representanter tilstede):

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fra V, KRF, SP, R, AP, SV, FRP, H og MDG:

Likt tilskudd til elevboliger og studentboliger

Fylkestinget i Troms ber om at det snarest åpnes for samme tilskuddsordning fra Husbanken for elevboliger som for studentboliger.

Behovet for elevboliger/internat varierer i landet, og det bør ikke være en overraskelse at behovet er størst i geografisk store fylker med spredt bosetting. I den nordligste landsdelen er det ikke økonomisk mulig å tilby en bred programmeny ved alle skolene eller delene av fylket, og mange må derfor ukependle. Landslinjer og friere skolevalg over fylkesgrensene bidrar også til større behov for elevboliger.

Gode og trygge boforhold som gir trivsel, læringsmiljø og sideveis støtte hos medelever er bedre enn spredte hybler på det private markedet. Elevboliger gir også større forutsigbarhet for søkeren som skal til et nytt sted og større trygghet for søkerens foresatte, som gjerne kan kvie seg for å anbefale ønsket skolevalg med ukependling. Resultatet kan da bli at ungdommen tar til takke med et andre- eller tredjevalg nærmere hjemmet. Det kan i seg selv dempe motivasjonen for læring og fullføring. Bygging av elevboliger kan dermed ses på som et konkret tiltak for å nå en nasjonal målsetning om økt gjennomføring i videregående opplæring.

Det er en stor økonomisk utfordring å få bygd nok elevboliger ved skolene eller få renovert de gamle. Det er ingen samfunnslogikk i at Husbanken bare skal imøtekomme Statens investeringer i boliger til studenter. Det er svært urimelig at fylkeskommunene ikke skal få tilgang til den samme tilskuddsordningen som Studentsamskipnadene (37,5 prosent.) Ungdommene står i et sammenhengende utdanningsløp. Samfunnet bør derfor sørge for sammenhengende vilkår. Høye byggekostnader for fylkeskommunen fører enten til høy husleie og studiegjeld for eleven før høyere utdanning er påbegynt, eller at fylkeskommunen ikke ser muligheten for å bygge nok elevboliger uten tilskudd.

Fylkestinget i Troms ber om at regjeringen vurderer utfordringen i distriktene særskilt og ikke vurderer behovet for elevboliger ut fra det gjennomsnittlige behovet i landet.

Debatten startet kl. 13.22 og gikk til kl. 13.23.

Votering behandling (34 representanter tilstede):

Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (34 representanter tilstede):

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av KRF og FRP:

Gi familiene valgfriheten tilbake

Foreldre over hele landet anmoder nå politikere til å reversere tredelingen av foreldrepermisjonen. Familiene ønsker mer valgfrihet. Foreldrepermisjon er viktig for å sikre familiene en god start, med barseltid, amming og tilknytning. En tredeling av foreldrepermisjonen er en reversering av likestillingen for kvinner. Fagfolk som Jordmorforbundet advarer mot å redusere mors mulighet for permisjon etter fødsel. For å følge nasjonale anbefalinger for amming er det behov for at mor tar åtte måneders permisjon. Dette fører til at mange mødre i stor grad tar ut ulønnet permisjon. Konsekvensen er at kvinner taper livslønn, sykerettigheter og pensjon og står igjen som den store taperen på likestilling. Kvinner tjener ofte mindre enn menn.

Både mor og far viktige for barnet helt fra starten av. Involverte pappaer er viktig, og en dedikert pappapermisjon positivt. Men ikke på bekostning av helsen til mor eller barn, og familienes valgfrihet. Troms Fylkesting ber derfor regjeringen reversere tredelingen av foreldrepermisjonen, og gi familiene valgfriheten tilbake.

Debatten startet kl. 13.28 og gikk til kl. 13.37.

Votering behandling (32 representanter tilstede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (32 representanter tilstede):
Uttalelsen falt med 11 stemmer for og 21 stemmer mot uttalelsen.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av FRP, V, KRF, SP og H:

Endring av luftfartsavgifter – for et bedre rutetilbud i distriktene

Samferdselsdepartementet har sendt ut på høring et forslag til endring av luftfartsavgifter. I høringsnotatet vurderer departementet tiltak på avgiftsområdet som er rettet mot den svekkede lønnsomheten for kommersielle distriktsruter. Dette innebærer blant annet omlegging av de avgiftene flyselskapene betaler for tjenester til Avinor.

Sammenliknet med mange andre land i Europa, har flyplassene i Norge båret en større del av kostnadene knyttet til flysikkerhetstjenestene, spesielt de såkalte innflygingstjenestene (terminalavgift og underveisavgift). Regjeringen vil foreslå å flytte noen av disse kostnadene, slik at de flyene som bare flyr gjennom det norske luftrommet må dekke en del som er mer lik det de møter i andre land.

Et mulig grep er å gi fritak fra plikten til å betale for noen tonn av den vektbaserte startavgifta. Dette vil bidra til å redusere konkurranseulemper for de lette flyene som opererer på mange av distriktsrutene. Et slikt hensyn vil treffe godt på de mange distriktsrutene som har mange avgiftspliktige avganger per dag.

Fritak fra startavgifta vil være mulig å gjennomføre raskt dersom det er nødvendig. Flytting av flysikkerhetskostnadene er mest naturlig å gjennomføre fra 1. januar 2020 –

da tredje referanseperiode av det felleseuropeiske systemet for effektivisering av flysikringstjenestene trer i kraft.

Fylkestinget i Troms støtter forslag til endringer i luftfartsavgiftene for bedre konkurransevilkår og en bedre kommersiell tilrettelegging for tilbud i distriktene.

Med et bunnfradrag på seks tonn i startavgiften, og dreining av fordelingsnøkkelen mellom underveisavgift og terminalavgift til 80/20 fra dagens 50/50, vil avgiftslettelsene være et godt grunnlag for å utvikle transporttilbudet i Nord-Norge og distriktene for øvrig.

Debatten startet kl. 13.41 og gikk til kl.13.49.

Votering behandling (32 representanter tilstede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (32 representanter tilstede):
Uttalelsen ble vedtatt med 26 stemmer for og 6 stemmer mot.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av H, SP, V, FRP, AP og KRF:

Ja til nasjonalt kompetansesenter for veteraner i Indre-Troms

Troms fylke er et fylke med mange veteraner. Bardu og Målselv kommuner er av kommunene i Norge som har aller flest veteraner sammenlignet med totale innbyggere. Ivaretagelse av disse og familiene må være en viktig oppgave for Norge, som en selvfølge etter at de har bidratt til landets sikkerhet.

På Veterankonferansen 2018 ble temaet om et eget nasjonalt kompetansesenter for veteraner løftet. Dette kan bidra med veiledning, rådgivning og kurs til veteraner, og ikke minst bistå kommuner i utarbeidelse av veteranplaner. Senteret bør naturlig ligge en plass der tettheten av veteraner er stor. Troms fylkesting mener derfor at et slikt kompetansesenter bør plasseres i Indre Troms.

Både i Bardu og Målselv har man lang erfaring med forsvaret, og har også tilegnet seg kompetanse for oppfølging av veteraner. På Viken senter i Bardu har det for eksempel lenge vært et samarbeid med forsvaret, og på Bardufoss har forsvaret et eget stressmestringsteam. Den kompetansen som over tid er opparbeidet i kommunene i Indre Troms bør kunne brukes i oppbyggingen av et kompetansesenter.

Troms fylkesting anbefaler staten om å opprette et nasjonalt kompetansesenter for veteraner, og ser det som naturlig at dette plasseres i Indre Troms.

Debatten startet kl. 13.53 og gikk til kl. 13.54.

Votering behandling (32 representanter tilstede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (32 representanter tilstede):
Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av SP, AP, V, KRF, R, MDG, SV, H og FRP:

Fylkestinget krever redningshelikopter i Troms

Troms fylkesting bekymret for beredskapen i Nord-Norge etter at regjeringen har besluttet å flytte 6 Bell-helikopter fra Bardufoss til Rygge. Det er ingen tvil om at dette lager et stort beredskapshull i Nord-Norge, i tillegg til å svekke den militære kapasiteten i nord. Bell-helikoptrene har i lang tid hatt en stor betydning når det gjelder beredskap i landsdelen. Den tragiske skredulykken i Tamokdalen er dessverre et av eksemplene på viktigheten av Forsvarets helikopter i nord.

Troms fylkesting er opptatt av sikkerhet for folk i nord, og er sterkt bekymret for den manglende tilstedeværelsen av redningshelikopter i Troms. Fylkestinget viser til at det er langt mellom de nåværende basene for redningshelikopter i Nord Norge, fra Bodø til Banak, og mener at det er uforsvarlig å ikke ha beredskapshelikopter i dette området. Noe som innebærer at Troms i praksis ligger i skygge når det gjelder fullt utstyrte redningshelikoptre. Fylkesmannen i Troms og politimesteren i Troms har også uttrykt bekymring for denne situasjonen.

Fylkestinget viser til den store aktiviteten innen fiskeri og sjøtransport langs kysten, samt en stor økning i antall turister til landsdelen. Når ulykken er ute er tid en viktig faktor, og det er ofte minutter som skiller mellom liv og død. Det er derfor viktig å ha redningshelikopter stasjonert i Troms.

Når 16 moderne redningshelikoptre av typen AW101 leveres til redningstjenesten for å erstatte 12 Sea King, og nye anlegg bygges for helikoptrene og mannskaper på eksisterende baser, må Justis- og beredskapsdepartementet også benytte anledningen til å komplettere tjenesten ved å dekke det store hav- og landområdet mellom Bodø og Banak. Dette har også Hovedredningssentralen Nord-Norge bedt om. Det er Luftforsvaret som drifter redningshelikoptertjenesten ved 330-skvadronen, mens Justis- og beredskapsdepartementet er ansvarlig for tjenesten, som har som hovedoppgave å gjennomføre søk- og redningsoppdrag, - med ambulansflyging, katastrofehjelp og spesialoperasjoner som sekundære oppgaver. Fylkestinget i Troms ser det derfor som naturlig at Bardufoss flystasjon vurderes som base for en ny redningshelikopteravdeling i Troms, for å styrke beredskapen i nord.

Debatten startet kl. 13.57 og gikk til kl. 13.57.

Votering behandling (31 representanter tilstede):

Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (31 representanter tilstede):

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av SP, AP, V, KRF, R, MDG, SV, H og FRP:

Stopp ulykkestrailerne

Fylkestinget i Troms viser til at det også denne vinteren har vi hatt flere ulykker, der utenlandske vogntog har vært involvert. Noe som gir grunnlag for bekymring for alle som ferdes langs nordnorske vinterveier, og som krever at varige tiltak settes inn.

Gjensidige forsikring har talt opp antall ulykker med utenlandske vogntog.

Hovedfunnet er at det er nærmere 1000 norske bilister som kolliderer med utenlandske vogntog i løpet av et år. I 80% av tilfellene så hadde de utenlandske vogntogene skylda. Transportøkonomisk institutt har i sin rapport (fra 2016) kommet med følgende: Utenlandske tunge godsbiler har tre ganger så høy risiko for å bli involvert i ulykker sammenliknet med norske tunge godsbiler. Manglende erfaring og kompetanse når det gjelder å kjøre på norske veier, samt håndtere norsk vinterføre synes å være viktige årsaksfaktorer.

Fylkestinget i Troms krever at det iverksettes tiltak for å stoppe useriøse transportører, som med dagens system slipper for lett unna sitt rettmessige ansvar.

Fylkestinget i Troms er enige med Norges Lastebileierforbund (NLF) sitt fokus på «fair transport» og det moralske ansvar transportkjøpere har, men at det ikke løser problemene uten at regler og forskrifter, kontroll og tilsyn skjerpes og håndheves godt nok. Her har regjering og samferdselsminister et krystallklart ansvar for at så skjer.

Fylkestinget mener at det må gjennomføres endringer i de aktuelle lovene og reglene som i dag åpner for forskjellsbehandling mellom norske og utenlandske transportører. Det må derfor innføres strengere kontroll- og sanksjonsrutiner overfor utenlandske transportører, og kontrollene av tunge kjøretøy må økes betraktelig.

Fylkestinget i Troms har registrert at føreforholdene denne vinteren har blitt omtalt som «ekstreme». Denne beskrivelsen av føreforholdene vitner om manglene kjennskap til en nordnorsk vinter. Vekslende og ustabil vær, spesielt langs kysten, er helt normalt om vinteren. Norske veier og vinterføre krever kompetanse, og da i særdeleshet nordnorske vinterveier. Resultatene tyder på at norske sjåfører av tunge godsbiler er bedre utstyrt, har mer kompetanse, høyere mestring og lavere risiko knyttet til vinterkjøring enn utenlandske sjåfører i Norge.

Fylkestinget i Troms forventer at det innføres et varig kontrollregime ved grenseovergangene, slik at trafikkfarlig tungtransport kan bli stoppet, og ikke slipper inn i landet før utbedringer er foretatt. Dette må være et kontrollregime som fungerer i hele vinterperioden i Norge, og kontrollen må være på døgnbasis.

Fylkestinget i Troms mener at det må innføres informasjon om vinterkjøring og krav om obligatoriske kurs for å mestre norske vegforhold rettet mot utenlandske sjåfører. I tillegg må det gis økt myndighet til Statens vegvesen for å stoppe utenlandske sjåfører. Det må også gis anledning til å endre sanksjonsmulighetene fra anmeldelser til bøter, og øke samarbeid mellom nasjonale myndigheter.

Fylkestinget i Troms forventer at samferdselsminister Jon Georg Dale og regjeringen tar grep som permanent vil bedre tryggheten for alle som ferdes på veiene i Nord-Norge. Vi kan ikke akseptere at det spilles russisk rullet med livene til våre innbyggere som innsats på veiene om vinteren.

Fylkestinget vil også vise til at NLF sitt kvalitetsprogram som gjør det lettere for transportkjøpere å velge bærekraftige, trafikksikre og sosialt ansvarlige alternativer, er en god tilnærming mange bør kunne ta i bruk.

Fylkestinget i Troms ber om at disse punktene følges opp av samferdselsministeren og regjeringen:

- **Permanent styrking av kontrollinstansen i Nord-Norge, og innføring av døgnkontinuerlig kontroll av tunge kjøretøy på grenseovergangene:** En midlertidig styrking av kontrollvirksomheten er ikke godt nok for å sikre innbyggere den nødvendige tryggheten langs veiene. Derfor må den økte kontrollinnsatsen videreføres gjennom hele året, og det må innføres en døgnkontinuerlig kontrollinnsats på grenseovergangene, og spesielt vinterstid.
- **Kontroll av samtlige tunge kjøretøy og sjåførere ved grenseovergangene:** Mange sjåførere ilegges kjøreforbud i Norge på grunn av ulykker eller manglende vinterutrustning. Likevel er det sjåførere som fullstendig ignorerer kjøreforbudet og kjører inn i Norge. Dersom de blir sjekket ved grenseovergangene, kan man stoppe potensielle dødsmaskiner før de kjører inn i landet.
- **Fremskynde arbeidet med å skjerpe kravene til vinterdekk:** Vi kan ikke akseptere at dette arbeidet tar mer tid enn det strengt tatt trenger å gjøre. Vi kan heller ikke akseptere en overgangsperiode før nye og strengere krav skal gjelde.
- **Kreve at sjåførere skal ha nødvendig kompetanse og erfaring til å kjøre på nordnorske veier om vinteren:** Uansett hvilke krav norske myndigheter stiller til dekk og vinterutrustning, hjelper det ikke dersom utenlandske sjåførere ikke har erfaring fra å kjøre under føreforholdene som er på veiene våre om vinteren. Derfor må alle utenlandske sjåførere ha gjennomført nødvendig kursing og trening før man kan få tillatelse å kjøre på nordnorske veier om vinteren.

Debatten startet kl. 14.04 og gikk til kl. 14.08.

Votering behandling (31 representanter tilstede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (31 representanter tilstede):
Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av AP, SP, KRF, V, FRP, MDG, SV og R:

Trygghet for fødende

Ansvar for følgetjenesten og nødvendig beredskap for gravide og fødende ble i 2010 overført til regionale helseforetak. Følgetjenesten er en viktig tjeneste for gravide kvinner, og handler først og fremst om å ivareta trygghet for gravide kvinner i distriktskommunene med lang avstand til sykehus eller fødestue.

Det er av helsedirektoratet lagt til grunn et behov for en døgnkontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er halvannen times reisevei til fødestedet. Det er viktig å merke seg at dette er en veiledende grense. Ofte vil det være behov for følgetjeneste også for de som bor innenfor grensen på 90 minutter, fordi nærmeste fødested, som for eksempel Finnsnes og Narvik, ikke er passende for kvinnens medisinske situasjon. Mange kvinner er selektert og skal av ulike årsaker til Tromsø ved fødsel, på grunn av spesialkompetanse der. Dette innebærer for flere kvinner i

fylket en betydelig transportetappe. Da er det nødvendig å sikre trygg transport til fødestedet, og det er jordmødre som har den beste kompetansen til å ivareta dette. Ambulansearbeidere kan ta i mot barn i ambulansen, men har ikke den kompetansen jordmor har til å håndtere komplikasjoner. Mangel på jordmor i ambulansen kan føre til alvorlige skader på mor eller barn, og i verste fall kan liv gå tapt.

Manglende følgetjeneste i distriktene er en viktig problematikk sentrale myndigheter må være klar over, og overføringene til de regionale helseforetakene må være slik at de er i stand til å prioritere følgetjenesten også innenfor grensen på 90 minutter fra fødested.

Troms Fylkesting oppfordrer regjeringen til å øke de økonomiske overføringene til regionale helseforetak.

Troms Fylkesting ber Universitetssykehuset Nord-Norge HF prioritere å sikre følgetjenesten for gravide i Troms fylke, også i de områdene som ligger innenfor grensen på 90 minutter unna fødested.

Debatten startet kl. 14.12 og gikk til kl. 14.13.

Votering behandling (30 representanter tilstede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (30 representanter tilstede):
Uttalelsen enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av AP, SP, KRF, V, H, MDG, SV og R:

Krever videreføring av Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet i landsdelen

Fylkestinget i Troms har registrert at Veterinærinstituttet har varslet nedlegging eller reduksjon av den faglige virksomheten på instituttets enhet i Tromsø. Fylkestinget krever at regjeringen sikrer beredskapen mot dyresmitte i den nordlige landsdelen og Svalbard og at veterinærinstituttets styre forholder seg til gjeldende stortingsvedtak om veterinærinstituttets enheter i nord:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad videreføres» (Dok 8:132 S (2014-15)).

Fylkestinget kan ikke akseptere løsninger som fratrar landsdelen spesialkompetanse på fagområdet. Samtidig tilsier avstandene at obduksjon i Tromsø vil redusere transportkostnader og være miljøbesparende.

Tromsø kommune kan bekrefte at de vil avvente oppsigelse fra leide lokaler til nye lokaler med obduksjonssal på Holt er realisert. I stedet for utflytting eller nedlegging må det nå satses på å få realisert nye fasiliteter, et prosjekt som har stått på vent i flere år.

Debatten startet kl. 14.16 og gikk til kl. 14.16.

Votering behandling (30 representanter til stede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (30 representanter tilstede):

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp uttalelse fremmet av AP, V, SP, H, KRF; FRP, MDG, SV og R:

Vi har ingen å miste i fjellet

Fylkestinget i Troms er sterkt bekymret over de høye tallene på skredulykker med alvorlig eller dødelig utfall i fylket vårt. Vi bor i et svært skredutsatt land, og arbeidet med skredberedskap er og skal være en nasjonal diskusjon. Til tross for gjentatte advarsler om skredfare tar dessverre altfor mange unødig stor risiko, og drister seg ut i skredutsatte områder. De fleste skred og skredulykker med mennesker involvert skyldes at menneskene selv har utløst skredet. I tillegg opplever vi et mer uforutsigbart klima med mer ekstremvær og usikre forhold i fjellene. Dette understreker behovet for økt bevissthet og informasjon om skredfare. Når skredalarmen går bruker samfunnet enorme ressurser på å redde liv. Målet må være å vri ressursbruken og satse på forebygging og kunnskap, og dermed hindre at mennesker blir tatt av skred.

Fylkestinget i Troms vil gi honnør til det livsviktige arbeidet frivillige organisasjoner gjør, både i form av informasjon om skredfare og i håndtering av ulykker. Fylkestinget vil her vise til den ferske rapporten fra «Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum» om utfordringer og tiltak for en bedre redningstjeneste. Rapporten understreker at det er mange og ulike tiltak som må gjennomføres for å sikre en fortsatt god beredskap i lokalsamfunn over hele landet, for eksempel økning i tilskuddet til frivillige i redningstjenesten, satsing på teknologi og forskning i redningstjenesten, avgiftsfritak for kjøretøy som benyttes i redningstjenesten, og å sikre tilgang til nødnett.

NVEs statistikk fra januar 2019 viser at 20 personer har mistet livet i fjellet som følge av snøskred de siste 5 vintrene, 10 av disse i Troms. I samme periode har over 240 mennesker vært involvert i snøskredulykker i Troms. Statistikken er blitt ytterligere forverret den siste tiden. I helgen opplevde fylket vårt flere nye skredulykker med alvorlige personskader og tap av liv.

Mobilisering av alle gode krefter (som forsvar, brann, politi, turistnæringen, frivillighet, kommuner, fylkesmann, helsetjenestene) er avgjørende for både avverging av ulykker og håndtering når ulykkene først er ute. Fylkestinget i Troms vil ta til ordet for enda mer tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid mellom de ulike aktørene for å sikre god koordinering, kunnskapsutveksling og nye ideer, retningslinjer og planer til hvordan vi best kan sørge for at folk kan ferdes trygt i fjellene våre.

Fylkestinget i Troms ønsker dialog og samarbeid mellom frivilligheten, næringslivet, det offentlige og beredskapsetatene for å kunne sørge for:

- Bedre vilkårene for frivillig redningstjeneste, samt ivaretagelse og oppfølging av frivillige etter endt aksjon
- Opplæring av barn og ungdom om rasfare og fjellvett
- Nasjonale midler til forebygging
- Bedre informasjon og opplæring om skredfare fra flere aktører, som turistnæringen, turoperatører, overnattingssteder, opplevelsesbedrifter, samlingspunkter, transport, samt aktører som driver med salg og utleie av utstyr (herunder både ski og snøskuter)
- Økt bruk av guider ved utfart i erfaringsmessig skredutsatte områder

Debatten startet kl. 14.21 og gikk til kl. 14.25.

Votering behandling (30 representanter til stede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering (30 representanter tilstede):
Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ja til selvbestemt abort

Den nye regjeringen vil fjerne retten til selvbestemt fosterreduksjon før uke 12, og tvinge kvinner som har behov for fosterreduksjon til å møte i nemnd. Saken er nå sendt på utredning og må til behandling i Stortinget dersom loven skal endres.

Fylkestinget i Troms mener dette er et historisk angrep på kvinners rett til selvbestemmelse.

Abortloven fylte i fjor 40 år og har sterk tilslutning i befolkninga. Det å gå gravid innebærer en stor risiko for kvinnen, jo flere fostre kvinnen bærer på jo større helsemessig risiko løper hun. Det er kvinnen som løper den medisinske risikoen ved et svangerskap, da bør det også være kvinnen selv som tar avgjørelsen om å fjerne ett eller flere fostre.

Fylkestinget i Troms ønsker ikke en innskrenking av kvinners rett til selvbestemt abort, og ber Stortinget si nei til denne lovendringa.

Aktiv skredkontroll og skredsikring - nasjonal pilot i Troms

Realitetene knyttet til skredsikringsbehovet i Troms tvinger oss til å søke nye måter å løse dagens skredproblematikk på. Den utryggheten innbyggerne i Troms og eksempelvis på Arnøya lever med gjennom vinterhalvåret er kritisk, overhengende og uholdbar.

Sikringsbehovene og kostnadene som er knyttet til sikring av vegstrekninger som Singla er av et format som med dagens overføringer til skred ikke lar seg løse innenfor et forsvarlig tidsrom og med tradisjonelle sikringstiltak.

Standarden for skredsikring i Norge har handlet om forebyggende og skjermende tiltak mot skred som bygging av tunell, overbygg og skredvoller. Tiden er inne for å se på mer aktive løsninger for å skape forutsigbarhet til leve med og begrense skredfare.

Den teknologiske utviklingen som har vært innenfor aktiv skredkontroll er formidabel. Denne muliggjør nå nye løsninger for å håndtere skred og skape forutsigbarhet for innbyggere i rasutsatte områder. Aktiv skredkontroll muliggjør håndtering, overvåking og nedsprenning av skred på en kontrollert måte. Erfaringene med denne type sikring fra Sveits og Canada er vært gode, og i Sveits baserer man seg i hovedsak på aktiv skredkontroll i spesielt utsatte områder. Den lokale kompetansen og rollen i håndtering av skred er i disse områdene helt avgjørende.

Troms Fylkeskommune ønsker at det satses på løsninger med aktiv skredkontroll eksempelvis på Arnøya for å sikre forutsigbarhet og håndtering av skredutfordringene. Det må i tillegg satses på å bygge opp en lokal kompetanse og ekspertise knyttet til overvåking og håndtering av skredutfordringene der de er.

Troms Fylkesting ber om at det startes et nasjonalt prosjekt med tilhørende finansiering for å utforske og utprøve ulike metoder for aktiv skredkontroll som innebærer lokal kompetanse og ekspertise, og løsning for drift. Fylkestinget anbefaler Arnøya som nasjonal pilot for prosjektet.

Manglende framdrift på E8 gjennom Ramfjorden

Trasévalget for ny innfartsvei til Tromsø gjennom Ramfjorden ligger til avgjørelse i departementet.

Det haster at departementets svar blir kjentgjort slik at man kan jobbe videre med finansiering av veien og komme i gang med bygging.

Troms fylkesting anmoder departementet med samferdselsministeren i spissen om avklaring omgående.

Likt tilskudd til elevboliger og studentboliger

Fylkestinget i Troms ber om at det snarest åpnes for samme tilskuddsordning fra Husbanken for elevboliger som for studentboliger.

Behovet for elevboliger/internat varierer i landet, og det bør ikke være en overraskelse at behovet er størst i geografisk store fylker med spredt bosetting. I den nordligste landsdelen er det ikke økonomisk mulig å tilby en bred programmeny ved alle skolene eller delene av fylket, og mange må derfor ukependle. Landslinjer og friere skolevalg over fylkesgrensene bidrar også til større behov for elevboliger.

Gode og trygge boforhold som gir trivsel, læringsmiljø og sideveis støtte hos medelever er bedre enn spredte hybler på det private markedet. Elevboliger gir også større forutsigbarhet for søkeren som skal til et nytt sted og større trygghet for søkerens foresatte, som gjerne kan kvie seg for å anbefale ønsket skolevalg med ukependling. Resultatet kan da bli at ungdommen tar til takke med et andre- eller tredjevalg nærmere hjemmet. Det kan i seg selv dempe motivasjonen for læring og fullføring. Bygging av elevboliger kan dermed ses på som et konkret tiltak for å nå en nasjonal målsetning om økt gjennomføring i videregående opplæring.

Det er en stor økonomisk utfordring å få bygd nok elevboliger ved skolene eller få renovert de gamle. Det er ingen samfunnslogikk i at Husbanken bare skal imøtekomme Statens investeringer i boliger til studenter. Det er svært urimelig at fylkeskommunene ikke skal få tilgang til den samme tilskuddsordningen som Studentsamskipnadene (37,5 prosent.) Ungdommene står i et sammenhengende utdanningsløp. Samfunnet bør derfor sørge for sammenhengende vilkår. Høye byggekostnader for fylkeskommunen fører enten til høy husleie og studiegjeld for eleven før høyere utdanning er påbegynt, eller at fylkeskommunen ikke ser muligheten for å bygge nok elevboliger uten tilskudd.

Fylkestinget i Troms ber om at regjeringen vurderer utfordringen i distriktene særskilt og ikke vurderer behovet for elevboliger ut fra det gjennomsnittlige behovet i landet.

Endring av luftfartsavgifter – for et bedre rutetilbud i distriktene

Samferdselsdepartementet har sendt ut på høring et forslag til endring av luftfartsavgifter. I høringsnotatet vurderer departementet tiltak på avgiftsområdet som er rettet mot den svekkede lønnsomheten for kommersielle distriktsruter. Dette innebærer blant annet omlegging av de avgiftene flyselskapene betaler for tjenester til Avinor.

Sammenliknet med mange andre land i Europa, har flyplassene i Norge båret en større del av kostnadene knyttet til flysikkerhetstjenestene, spesielt de såkalte innflygingstjenestene (terminalavgift og underveisavgift). Regjeringen vil foreslå å flytte noen av disse kostnadene, slik at de flyene som bare flyr gjennom det norske luftrommet må dekke en del som er mer lik det de møter i andre land.

Et mulig grep er å gi fritak fra plikten til å betale for noen tonn av den vektbaserte startavgiften. Dette vil bidra til å redusere konkurranseulemper for de lette flyene som opererer på mange av distriktsrutene. Et slikt hensyn vil treffe godt på de mange distriktsrutene som har mange avgiftspliktige avganger per dag.

Fritak fra startavgifta vil være mulig å gjennomføre raskt dersom det er nødvendig. Flytting av flysikringskostnadene er mest naturlig å gjennomføre fra 1. januar 2020 – da tredje referanseperiode av det felleseuropeiske systemet for effektivisering av flysikringstjenestene trer i kraft.

Fylkestinget i Troms støtter forslag til endringer i luftfartsavgiftene for bedre konkurransevilkår og en bedre kommersiell tilrettelegging for tilbud i distriktene.

Med et bunnfradrag på seks tonn i startavgiften, og dreining av fordelingsnøkkelen mellom underveisavgift og terminalavgift til 80/20 fra dagens 50/50, vil avgiftslettelsene være et godt grunnlag for å utvikle transporttilbudet i Nord-Norge og distriktene for øvrig.

Ja til nasjonalt kompetansesenter for veteraner i Indre-Troms

Troms fylke er et fylke med mange veteraner. Bardu og Målselv kommuner er av kommunene i Norge som har aller flest veteraner sammenlignet med totale innbyggere. Ivaretagelse av disse og familiene må være en viktig oppgave for Norge, som en selvfølge etter at de har bidratt til landets sikkerhet.

På Veterankonferansen 2018 ble temaet om et eget nasjonalt kompetansesenter for veteraner løftet. Dette kan bidra med veiledning, rådgivning og kurs til veteraner, og ikke minst bistå kommuner i utarbeidelse av veteranplaner. Senteret bør naturlig ligge en plass der tettheten av veteraner er stor. Troms fylkesting mener derfor at et slikt kompetansesenter bør plasseres i Indre Troms.

Både i Bardu og Målselv har man lang erfaring med forsvaret, og har også tilegnet seg kompetanse for oppfølging av veteraner. På Viken senter i Bardu har det for eksempel lenge vært et samarbeid med forsvaret, og på Bardufoss har forsvaret et eget stressmestringsteam. Den kompetansen som over tid er opparbeidet i kommunene i Indre Troms bør kunne brukes i oppbyggingen av et kompetansesenter.

Troms fylkesting anbefaler staten om å opprette et nasjonalt kompetansesenter for veteraner, og ser det som naturlig at dette plasseres i Indre Troms.

Fylkestinget krever redningshelikopter i Troms

Troms fylkesting bekymret for beredskapen i Nord-Norge etter at regjeringen har besluttet å flytte 6 Bell-helikopter fra Bardufoss til Rygge. Det er ingen tvil om at dette lager et stort beredskapshull i Nord-Norge, i tillegg til å svekke den militære kapasiteten i nord. Bell-helikoptrene har i lang tid hatt en stor betydning når det gjelder beredskap i landsdelen. Den tragiske skredulykken i Tamokdalen er dessverre et av eksemplene på viktigheten av Forsvarets helikopter i nord.

Troms fylkesting er opptatt av sikkerhet for folk i nord, og er sterkt bekymret for den manglende tilstedeværelsen av redningshelikopter i Troms. Fylkestinget viser til at det er langt mellom de nåværende basene for redningshelikopter i Nord Norge, fra Bodø til Banak, og mener at det er uforsvarlig å ikke ha beredskapshelikopter i dette området. Noe som innebærer at Troms i praksis ligger i skygge når det gjelder fullt utstyrte redningshelikoptre. Fylkesmannen i Troms og politimesteren i Troms har også uttrykt bekymring for denne situasjonen.

Fylkestinget viser til den store aktiviteten innen fiskeri og sjøtransport langs kysten, samt en stor økning i antall turister til landsdelen. Når ulykken er ute er tid en viktig faktor, og det er

ofte minutter som skiller mellom liv og død. Det er derfor viktig å ha redningshelikopter stasjonert i Troms.

Når 16 moderne redningshelikoptre av typen AW101 leveres til redningstjenesten for å erstatte 12 Sea King, og nye anlegg bygges for helikoptrene og mannskaper på eksisterende baser, må Justis- og beredskapsdepartementet også benytte anledningen til å komplettere tjenesten ved å dekke det store hav- og landområdet mellom Bodø og Banak. Dette har også Hovedredningssentralen Nord-Norge bedt om. Det er Luftforsvaret som drifter redningshelikoptertjenesten ved 330-skvadronen, mens Justis- og beredskapsdepartementet er ansvarlig for tjenesten, som har som hovedoppgave å gjennomføre søk- og redningsoppdrag, - med ambulanseflyging, katastrofehjelp og spesialoperasjoner som sekundære oppgaver. Fylkestinget i Troms ser det derfor som naturlig at Bardufoss flystasjon vurderes som base for en ny redningshelikopteravdeling i Troms, for å styrke beredskapen i nord.

Stopp ulykkestrailerne

Fylkestinget i Troms viser til at det også denne vinteren har vi hatt flere ulykker, der utenlandske vogntog har vært involvert. Noe som gir grunnlag for bekymring for alle som ferdes langs nordnorske vinterveier, og som krever at varige tiltak settes inn.

Gjensidige forsikring har talt opp antall ulykker med utenlandske vogntog. Hovedfunnet er at det er nærmere 1000 norske bilister som kolliderer med utenlandske vogntog i løpet av et år. I 80% av tilfellene så hadde de utenlandske vogntogene skylda. Transportøkonomisk institutt har i sin rapport (fra 2016) kommet med følgende: Utenlandske tunge godsbiler har tre ganger så høy risiko for å bli involvert i ulykker sammenliknet med norske tunge godsbiler. Manglende erfaring og kompetanse når det gjelder å kjøre på norske veier, samt håndtere norsk vinterføre synes å være viktige årsaksfaktorer.

Fylkestinget i Troms krever at det iverksettes tiltak for å stoppe useriøse transportører, som med dagens system slipper for lett unna sitt rettmessige ansvar.

Fylkestinget i Troms er enige med Norges Lastebileierforbund (NLF) sitt fokus på «fair transport» og det moralske ansvar transportkjøpere har, men at det ikke løser problemene uten at regler og forskrifter, kontroll og tilsyn skjerpes og håndheves godt nok. Her har regjering og samferdselsminister et krystallklart ansvar for at så skjer.

Fylkestinget mener at det må gjennomføres endringer i de aktuelle lovene og reglene som i dag åpner for forskjellsbehandling mellom norske og utenlandske transportører. Det må derfor innføres strengere kontroll- og sanksjonsrutiner overfor utenlandske transportører, og kontrollene av tunge kjøretøy må økes betraktelig.

Fylkestinget i Troms har registrert at føreforholdene denne vinteren har blitt omtalt som «ekstreme». Denne beskrivelsen av føreforholdene vitner om manglene kjennskap til en nordnorsk vinter. Vekslende og ustabil vær, spesielt langs kysten, er helt normalt om vinteren. Norske veier og vinterføre krever kompetanse, og da i særdeleshet nordnorske vinterveier. Resultatene tyder på at norske sjåførere av tunge godsbiler er bedre utstyrt, har mer kompetanse, høyere mestring og lavere risiko knyttet til vinterkjøring enn utenlandske sjåførere i Norge.

Fylkestinget i Troms forventer at det innføres et varig kontrollregime ved grenseovergangene, slik at trafikkfarlig tungtransport kan bli stoppet, og ikke slipper inn i landet før utbedringer er foretatt. Dette må være et kontrollregime som fungerer i hele vinterperioden i Norge, og kontrollen må være på døgnbasis.

Fylkestinget i Troms mener at det må innføres informasjon om vinterkjøring og krav om obligatoriske kurs for å mestre norske vegforhold rettet mot utenlandske sjåførere. I tillegg må det gis økt myndighet til Statens vegvesen for å stoppe utenlandske sjåførere. Det må også gis anledning til å endre sanksjonsmulighetene fra anmeldelser til bøter, og øke samarbeid mellom nasjonale myndigheter.

Fylkestinget i Troms forventer at samferdselsminister Jon Georg Dale og regjeringen tar grep som permanent vil bedre tryggheten for alle som ferdes på veiene i Nord-Norge. Vi kan ikke akseptere at det spilles russisk rullet med livene til våre innbyggere som innsats på veiene om vinteren.

Fylkestinget vil også vise til at NLF sitt kvalitetsprogram som gjør det lettere for transportkjøpere å velge bærekraftige, trafikksikre og sosialt ansvarlige alternativer, er en god tilnærming mange bør kunne ta i bruk.

Fylkestinget i Troms ber om at disse punktene følges opp av samferdselsministeren og regjeringen:

- **Permanent styrking av kontrollinstansen i Nord-Norge, og innføring av døgnkontinuerlig kontroll av tunge kjøretøy på grenseovergangene:** En midlertidig styrking av kontrollvirksomheten er ikke godt nok for å sikre innbyggere den nødvendige tryggheten langs veiene. Derfor må den økte kontrollinnsatsen videreføres gjennom hele året, og det må innføres en døgnkontinuerlig kontrollinnsats på grenseovergangene, og spesielt vinterstid.
- **Kontroll av samtlige tunge kjøretøy og sjåførere ved grenseovergangene:** Mange sjåførere ilegges kjøreforbud i Norge på grunn av ulykker eller manglende vinterutrustning. Likevel er det sjåførere som fullstendig ignorerer kjøreforbudet og kjører inn i Norge. Dersom de blir sjekket ved grenseovergangene, kan man stoppe potensielle dødsmaskiner før de kjører inn i landet.
- **Fremskynde arbeidet med å skjerpe kravene til vinterdekk:** Vi kan ikke akseptere at dette arbeidet tar mer tid enn det strengt tatt trenger å gjøre. Vi kan heller ikke akseptere en overgangsperiode før nye og strengere krav skal gjelde.
- **Kreve at sjåførere skal ha nødvendig kompetanse og erfaring til å kjøre på nordnorske veier om vinteren:** Uansett hvilke krav norske myndigheter stiller til dekk og vinterutrustning, hjelper det ikke dersom utenlandske sjåførere ikke har erfaring fra å kjøre under føreforholdene som er på veiene våre om vinteren. Derfor må alle utenlandske sjåførere ha gjennomført nødvendig kursing og trening før man kan få tillatelse å kjøre på nordnorske veier om vinteren.

Trygghet for fødende

Ansvar for følgetjenesten og nødvendig beredskap for gravide og fødende ble i 2010 overført til regionale helseforetak. Følgetjenesten er en viktig tjeneste for gravide kvinner, og handler først og fremst om å ivareta trygghet for gravide kvinner i distriktskommunene med lang avstand til sykehus eller fødestue.

Det er av helsedirektoratet lagt til grunn et behov for en døgnkontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er halvannen times reisevei til fødestedet. Det er viktig å merke seg at dette er en veiledende grense. Ofte vil det være behov for følgetjeneste også for de som bor

innenfor grensen på 90 minutter, fordi nærmeste fødested, som for eksempel Finnsnes og Narvik, ikke er passende for kvinnens medisinske situasjon. Mange kvinner er selektert og skal av ulike årsaker til Tromsø ved fødsel, på grunn av spesialkompetanse der. Dette innebærer for flere kvinner i fylket en betydelig transportetappe. Da er det nødvendig å sikre trygg transport til fødestedet, og det er jordmødre som har den beste kompetansen til å ivareta dette. Ambulansearbeidere kan ta i mot barn i ambulansen, men har ikke den kompetansen jordmor har til å håndtere komplikasjoner. Mangel på jordmor i ambulansen kan føre til alvorlige skader på mor eller barn, og i verste fall kan liv gå tapt.

Manglende følgetjeneste i distriktene er en viktig problematikk sentrale myndigheter må være klar over, og overføringene til de regionale helseforetakene må være slik at de er i stand til å prioritere følgetjenesten også innenfor grensen på 90 minutter fra fødested.

Troms Fylkesting oppfordrer regjeringen til å øke de økonomiske overføringene til regionale helseforetak.

Troms Fylkesting ber Universitetssykehuset Nord-Norge HF prioritere å sikre følgetjenesten for gravide i Troms fylke, også i de områdene som ligger innenfor grensen på 90 minutter unna fødested.

Krever videreføring av Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet i landsdelen

Fylkestinget i Troms har registrert at Veterinærinstituttet har varslet nedlegging eller reduksjon av den faglige virksomheten på instituttets enhet i Tromsø. Fylkestinget krever at regjeringen sikrer beredskapen mot dyresmitte i den nordlige landsdelen og Svalbard og at veterinærinstituttets styre forholder seg til gjeldende stortingsvedtak om veterinærinstituttets enheter i nord:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad videreføres» (Dok 8:132 S (2014-15)).

Fylkestinget kan ikke akseptere løsninger som fratar landsdelen spesialkompetanse på fagområdet. Samtidig tilsier avstandene at obduksjon i Tromsø vil redusere transportkostnader og være miljøbesparende.

Tromsø kommune kan bekrefte at de vil avvente oppsigelse fra leide lokaler til nye lokaler med obduksjonssal på Holt er realisert. I stedet for utflytting eller nedlegging må det nå satses på å få realisert nye fasiliteter, et prosjekt som har stått på vent i flere år.

Vi har ingen å miste i fjellet

Fylkestinget i Troms er sterkt bekymret over de høye tallene på skredulykker med alvorlig eller dødelig utfall i fylket vårt. Vi bor i et svært skredutsatt land, og arbeidet med skredberedskap er og skal være en nasjonal diskusjon. Til tross for gjentatte advarsler om skredfare tar dessverre altfor mange unødig stor risiko, og drister seg ut i skredutsatte områder. De fleste skred og skredulykker med mennesker involvert skyldes at menneskene selv har utløst skredet. I tillegg opplever vi et mer uforutsigbart klima med mer ekstremvær og usikre forhold i fjellene. Dette understreker behovet for økt bevissthet og informasjon om skredfare. Når skredalarmen går bruker samfunnet enorme ressurser på å redde liv. Målet må være å vri ressursbruken og satse på forebygging og kunnskap, og dermed hindre at mennesker blir tatt av skred.

Fylkestinget i Troms vil gi honnør til det livsviktige arbeidet frivillige organisasjoner gjør, både i form av informasjon om skredfare og i håndtering av ulykker. Fylkestinget vil her vise til den ferske rapporten fra «Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum» om utfordringer og tiltak for en bedre redningstjeneste. Rapporten understreker at det er mange og ulike tiltak som må gjennomføres for å sikre en fortsatt god beredskap i lokalsamfunn over hele landet, for eksempel økning i tilskuddet til frivillige i redningstjenesten, satsing på teknologi og forskning i redningstjenesten, avgiftsfritak for kjøretøy som benyttes i redningstjenesten, og å sikre tilgang til nødnett.

NVEs statistikk fra januar 2019 viser at 20 personer har mistet livet i fjellet som følge av snøskred de siste 5 vintrene, 10 av disse i Troms. I samme periode har over 240 mennesker vært involvert i snøskredulykker i Troms. Statistikken er blitt ytterligere forverret den siste tiden. I helgen opplevde fylket vårt flere nye skredulykker med alvorlige personskader og tap av liv.

Mobilisering av alle gode krefter (som forsvar, brann, politi, turistnæringen, frivillighet, kommuner, fylkesmann, helsetjenestene) er avgjørende for både avverging av ulykker og håndtering når ulykkene først er ute. Fylkestinget i Troms vil ta til ordet for enda mer tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid mellom de ulike aktørene for å sikre god koordinering, kunnskapsutveksling og nye ideer, retningslinjer og planer til hvordan vi best kan sørge for at folk kan ferdes trygt i fjellene våre.

Fylkestinget i Troms ønsker dialog og samarbeid mellom frivilligheten, næringslivet, det offentlige og beredskapsetatene for å kunne sørge for:

- Bedre vilkårene for frivillig redningstjeneste, samt ivaretagelse og oppfølging av frivillige etter endt aksjon
- Opplæring av barn og ungdom om rasfare og fjellvett
- Nasjonale midler til forebygging
- Bedre informasjon og opplæring om skredfare fra flere aktører, som turistnæringen, turoperatører, overnattingssteder, opplevelsesbedrifter, samlingspunkter, transport, samt aktører som driver med salg og utleie av utstyr (herunder både ski og snøskuter)
- Økt bruk av guider ved utfart i erfaringsmessig skredutsatte områder